

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre 2 korona, egyes szám ára 14 fillér.
Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz címzendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó: RÓNAI FRIGYES.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39. szám.

Ryilttér sora 40 fillér.

Hirdetések nagyság szerint jutányos árrban számíthatnak meg.

Április küszöbén.

Milyen régóta járjuk az április elsejét! A gonosz manók cifrán rancigálják a világ sorsának fonálát. Derűre boru es viszont. Január elején meg tavasz volt, de aztunk a világhaboru rémétől; aztan hirtelen tétre fordult, hogy az alattomos influenza annal biztosabban fészkelhesse be magát a torkunkba, de ezzel egyidejűleg Europa politikájának ege tisztult ki. Bizonyára a viharágyuk bombolték annyit, hogy a zivatar akarva-nemakarva más régióba vonult. Vándorviharok ezek, Tripoliszban kezdődnek és Romániában végződhetnek, miután végigpusztítják a deli Balkant. Most, hogy elült a fejük fölül és egy kissé kisűthetne a nap, forgószelék keletkeznek, amelyek már régen lejártak magukat a művelt nyugaton. Ezek a forgószelék felkorbacsolják a nyugalmat, jelszavakat visznek magukkal a levegőbe, jogról, amelynek általánosnak, titkosnak es egyenlőnek kellene lennie. És a forgószél vege az, hogy port hint az emberek szemébe.

Bekövetkezett az eshetőségek kiszámíthatásának bus csődje, az igazi április elseje. Azt hittük, hogy szavunk lesz a balkáni politikában, nem lett; hogy tekintélyt szerezzünk, mi is haborura készültünk a szerb meg a muszka ellen, de nem lett — se haboru se tekintély, aztan csináltak új adótörvenyt, de nem lett belőle semmi, aztan szerveztek politikai tömegsztrajkot, de nem lett, aztan csináltak általános, titkos választójogot, de nem lett.

Most itt az április elseje, amely logikafordulást jelent. És ha van az eseményekben következetesség, most helyre all a régi felfordult világ. És ez az, amit mindannyian kívánunk.

Kertészkedés és növényvédelem.

A tavasz beköszöntével felszínre tölulnak mindazok a kérdések, amelyek a természet megújulásával kapcsolatban népünk közgazda-

sági életét legközvetlenebbül érintik. Magyarorszag kitejezetten földművelő állam.

Hiába beszélünk itt addig az ipar és kereskedelem nagyarányu kifejlődéséről, míg a mezőgazdaság művelőinek érdekeit mindenben ki nem elégítjük. Meg kell azonban állapítanunk azt, hogy az ország földművelő es növénytermelő retege legindóensebb minden olyan törekves irant, mellyel saját sorsát es ezzel az ország közgazdasága előbbrevitelet előmozdithatná. Mezőgazdasági termelésünket a szemes termények termesztése dominálja es talan nem minden alap nélkül állítjuk azt, hogy ez is csak azért, mert ennek a termelese a legkényesebb es a legkevesebb hozzáértést es a legkevesebb veszodséget igényeli.

A mezőgazdasági irodalom művelői évek óta koteketek irnak össze földművelő népünk reszere, hogy az egyoldalú szemtermelés mellett ott, ahol erre alkalmas a talaj es a körülmények, fordítsanak figyelmet a konyhakertészkedés, valamint a virágkertészet művelésére is. Pedig hogy az ország területen a kertészkedés celjaira igen alkalmasak a viszonyok, mutatja azt a gyönyorűen kifejlődött bolgar-rendszeru kertészetek elszaporodása, melyek folytatásához most, mikor a bolgar kertészek száma a balkan-haboru következtében az ország területen megcsappant, a földművelési kormányának jóformán kotellet kell fogni a magyar származasu kertészkedőket. Ugyan ilyen siralmas a virágkertészkedés helyzete Magyarorszagban, amelyre nézve legjellemzőbb, hogy ha az ország szívében ugynevezett virágkiállítást produkálnak, annak legszebb példanyai nem is magyarorszagi területekről valók. Óriási importunk van Olaszorszagból a virágkertészkedés terén, amit pedig egy kis jóakarattal teljesen ki lehetne szoritani.

Varosaink ablakainak felvirágozása, mint ahogy ez Budapesten nehány év óta divat, legtöbbször külföldi virágoskertekből történik. Sok a panasz különösen abban a tekintetben, hogy az ilyen kertészkedéshez Magyarorszagon

a népnek nincsen érzéke. Ha valaki rászánja is magát konyhakertészeti, avagy virágtelepek létesítésére, nem győzi azt a barbár kezektől megoltalmazni. Persze a termeléssel veszodni senki sem szeret, hanem a kész dolgot eltulajdonítani, ehhez már többen értenek.

Milyen szép példa van erre Németorszag egyik-másik kisvarosaban, ahol maga a váro s így tavasszal valóságos virágerdő képez es ne higyjük, hogy ott is nincsenek barbár kezek, de ezek ellen ellenszerről is van gondoskodva, mert csaknem minden utcának meg van a maga ellenőrzőbizottsága, melynek tagjai mindmégannyi virágrendőr, a legszigorubbtan teljesiti feladatát es ha valaki megpróbá na barbár kézzel a gyönyorű kulturákat pusztani, maga a polgárság adja az illetet hatósági kézre.

Nem lehet közömbös hangsulyozni azt sem, hogy ugy a konyhakertészkedés, mint a virágkertészet is egyike a legjövödelmezőbb foglalkozásoknak. Ezeknek felkarolása es megfelelo propaganda előkészítése pedig azt hisszük, legszebb feladata volna gazdatarsadalmi testületeinknek. Sajnos, ezeknek tagjait azonban egtöbbször csak politikai kérdések izgatják. De talan nem végzünk egészen felesleges munkát, midőn vidékünk összes gazdaihoz, gazdatestületeihez, valamint hatóságaink mezőgazdasági üzemekkel foglalkozni hivatott tagjaihoz is azon kérelmet intézzük, hogy vonják be a kertészkedés népszerűsítését is tevékenységük körébe, ezzel kimondhatatlanul jó szolgálatot tesznek nemcsak közgazdasági téren annak művelői javára, de különösen a virágkertészet felkarolása terén, a nép lelki művelődése érdekében is.

Városi ügyek.

659 913

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a f. évi aprillat vizsgálatok április hó 8-án d. e. 8 órakor tartatnak meg. Felhivom ennélfogva azokat, kik tenyészállataikat megvizsgáltatni óhajtják, hogy ezt április hó 6-ig a polgármesteri hivatalban bejelentsek.

August János, polgármester h.

Tárca.

Az önérzet komédiája.

Bálint délben felnyitotta a szemét es megfordult az ágyában, hogy tovább aludjék. Ezuttal azonban nem volt szerencséje, mert egy uriember, aki már órájára várt — erre a mozdulatra felrázta álmából.

— Hála Isten, hogy már felébredtél — konstatálta. — Szervusz! Egy órája, hogy ittvagyok, de nem volt szívem felkelteni. Borzasztó nyugodtan aludtál.

A napfény, — meleg márciusi napfény beragyogott az ablak-rollo szegélye mögött es derengő világításba foglalta a butorok konturjait. Bálint szerette ezt a tompított fényt, a templomi felhomályt, mert nem zavarta a szemét ha felébredt.

— Hát téged mi hozott ide, kérdezte, mikor már kidörzsölte a szeméből az álmat.

— Egy kis jelentéktelen ügy, mondotta. Párbaj vagy ilyenféle.

— Ne mond, megint valami nő ügyed van?

— Nem rólam van szó, hanem rólad.

— Mi a csoda?

— Igen, tudod a multkor szerdán kritikát írtál a premierről. Emlékszel? Azt írtad benne, hogy az első emelet első sorában három szmokingos kereskedőseged jól mulatott, mas nem. Az a három szmokingos ur egy hölgy társaságában volt. Ez a

hölgy másnap kisütötte, hogy ez a kitétel rájuk vonatkozik es ezért elégtételt kérnek.

— Ahogy tetszik.

— Bien, az ügy rendben van, s most privátim akarok egypár megjegyzést tenni. A három szmokingos ur három ügyvéd, igen okos es szellemes emberek. Különben sem azon akadtak meg, hogy kereskedősegednek tituláztad őket, — elvégre a kereskedősegedek általában nagyon tisztességes emberek, — hanem azon, hogy te az ő típusukból kiindulva az üresfejű színházi toltelék fogalmat analizáld mindvégig sértő modorban.

— Hát aztán?

— Micsoda hát aztán? Ne légy cinikus! Megbántottál embereket es...

— Hát kérlek, én rendelkezéstekre állok. Hogy kívánod? Háromszori golyóváltás? Nehéz lovassági kardokkal, bombázs nélkül? Spanyol törrel? Nekem igazán mindegy.

— Jó, jó, de hát éppen ez nincs rendben. Te három kitűnő uriembert megsértettél egy hölgy előtt. S végül ezeknek az uriembereknek az eltűrt inzultuson kívül egy újabb kellemetlenségnek kell kitenniök magukat, mert esetleg megsebesited őket. Hát nem barbárság ez?

— De igen. Epp oly barbárság, mint amikor valaki sértve érzi magát azért, mert egy irodalmi jellegű cikkben magát látja ósarolva. Nekem mindenképen igazam van. Először azért, mert azt három embert nem ismerem es csak impressiókat írtam le. Elvégre nekem senki sem tilthatja meg, hogy impresszióim legyenek. Másodsor egy irodalmi cikk: irodalom, es nem személyeskedés. A kritikám egy

irodalmi cikk volt. Es ha jogom van azt írni a kávéházi kaszírőről, hogy ő egy üvegvárbeli herceg, jogom van azt írni az ügyvédurakról, hogy ursejűek. Az én véleményem szerint azoknak az uraknak mindössze az a dolguk, hogy kijelentik a szóban forgott hölgy előtt, hogy nem azonosítják magukat az én cikkem embereivel. Ezt nem tanácsként mondom, hanem mint véleményt. Különben mondom, állok elébe!

— Nézd, hiszen magad is azt mondogd, hogy irodalomról volt szó, nem akartál senkit sem sérteni. Jelentsd ki ezt valamilyen ünnepies formában es rendben van.

— Ezt nem tehetem. En a papír es a ténta birodalmában szuverén király vagyok. Ugy alkotok, ugy escelekszem, ahogy akarok. A fantaziám oly tulajdonsággal ruház fel bármit, bárkit ahogy akar. Mint ember sajnálom, hogy azokat az urakat bantottam, ha nem akarza is; de mint író, fantaziám alkotta embereimmel ugy escelekszem, ahogy akarok. Ezeknek az uraknak ellenem mint író ellen van kifogásuk, már pedig az író az szuveren es nem tartozik felelőséggel es nem is felel senkinek. Inkább párbajozik. Nem engedem, hogy illetéktelen kezek nyuljanak a gondolataim közé, semmi közöm sines a világhoz. Es ha a világ azt hiszi, hogy köze van a gondolataimhoz, ez csak azt jelenti, hogy én vagyok fölényben, mert én nem toródóm velük, de ők toródnak velem.

Az ügyvédek előbb sajtópert akartak indítani, de nem volt jogalap. Aztán párbajozni akartak, de a sértés tudomásulvétele óta elmúlt a kritikás 24

ESTERHÁZY HERCEGI KABOLDI ERDEI-FORRÁS

Legtisztább, természetes, luganyos ásványviz. Kitűnő asztali es gyógyviz. A kaboldi erdei forras kutvállalata dr. Haberl R. es tsa Kabold, Sopron m.

Főelárusító: Jekel Konrad Sopron, Várkör 25. Főraktár Köszeg es vidéke reszere: Köszegi hagyforras-szikvizgyár-részvenytársaság.

Helyi hírek.

Dr. Mazy Engelbert a kassai tankerületi főigazgató, a helybeli gimnázium volt igazgatója e héten városunkban időzött mint a bencés székház vendége s ez alkalommal tekintette meg először a főgimnáziumot, melynek létrejöttében tevékeny részt vett. Nemesak az új főgimnázium, hanem az azóta elkészült egyéb létesítményeit a városnak is nagy érdeklődéssel figyelte meg s amennyire idejéből telt régi barátait és ismerőseit is meglátogatta.

Athelyezett honvédfőhadnagy. Eigen Pál m. kir. honvédfőhadnagy Jászberényből a helybeli honvédszázalóhoz helyeztetett át.

Eljegyzés. Mayer János borsmonostori illetőségű budapesti lakos eljegyezte özv. Art Ferencné helybeli vendéglő tulajdonosnő leányát, Micit.

Házasság. Dukasz Miksa dr. helybeli ügyvéd április hó 6-án Szepteknek tartja esküvőjét Laendler Minnyivel, Laendler Antal ottani nagybérlő leányával.

Gyermeknapot rendez a Gyermekvédelem-Liga közszegi fiókja. Az első évben főtéri sétazenével történt a gyűjtés, mely akkor igen szép eredményt ért el, de azóta csakis arra szorítkozott, hogy a polgármester útján a városi negyedmesterekkel gyűjtetett. Ugy halljuk, hogy ez évben újra az utcai unneprendezéssel kívánják a nemes élelnek nagyobb jövedelmet szerezni s a gyermeknap mikénti megtartása tárgyában most teszik az előkészületeket báró Miske Kálmán elnök és dr. Kopfstein Lipót titkár.

A számvizsgáló bizottság, az amelyiket a mult-kori városi közgyűlés az 1912. évi zárszámadás felülvizsgálatára kiküldött, e héten kezdte meg vizsgálómunkáját, hogy a legközelebbi közgyűlésre jelentést tessen. Gúrtl Odón elnöklete alatt Waisbecker Ede és Kirchnopf Mihály vettek ebben részt, — a szükségesnek mutatkozott felvilágosításokat Jagits Imre számvizsgáló adta meg.

A győri szintársulat ügylátszik mégis csak eljön Kőszegre, még akkor is, ha az ennek biztosítására kért államsegélyt megtagadják. Ez az elsőrendű vidéki társulat ugyanis jövő hónapban Pápán fog játszani s mielőtt a nyári főévad alatti állomására mehett, három heti le nem foglalt idejére igen szívesen jönne Kőszegre, ha a város közönsége részéről legalább annyi garanciát kaphatna, hogy nagy társulattal és katonazenekari orkeszterével tulságos nagy deficitet itt ne érje. Kizárólag a legújabb operettek és színműveket hoznák színpadra s így nekünk olyan színházi évadunk lenne, mint még eddig soha, mert a Színpártoló Egyesület személyesen Győrött győződött meg arról, hogy ez a társulat jelentékenyen felülmúlja az eddig volt soproni társulatokat és dr. Patek Béla színgazgató, a Népszínház volt titkára, ma már országpszerte ismert arról, hogy kiváló gondot fordít elsőrendű összejátékra és előadásait igen fényes kiállításban hozza színpadra. A szerződés megkötése most azon mulik, elfogadják-e helyben a június 2 és 22 iki időt a tervezett 20 előadás lejátszására. E tekintetben nagyon egyszerű az elhatározás. Ha igazán jó és élvezetes színelőadásokat akarunk — s persze, hogy akarjuk — akkor nem szabad az időben változatosnak lenni. Elsőrendű vidéki szintársulatot csakis nyári időben kaphatunk. Nem kívánunk tehát a közönségtől nagyobb áldozatot, minthogy járjon el júniusban is olyan szorgalmasan a színházba, hogy ily elsőrendű szintársulat három heti tisztes fentartását biztosíthassuk. Erre elég közönségünk van. Hisszük, hogy egy jó színházi évadért ezt meg is tesszi.

A zalaber—kőszegi vasút építése. A kereskedelmi miniszter tegnap érkezett leiratával értesítette a vármegyét, hogy a már jóváhagyott tervek, illetve a tervszakaszok alapul vételével a zalaber—sárvár—bük—kőszegi helyiérdeku vasut fold- és sziklamunkáinak, valamint ezen helyiérdeku vonalon tervezett mind azon létesítmények építési munkálatainak megkezdésére, amelyekre külön részletes tervek bemutat-

tása nem szükséges, végül azon létesítményekre, melyekre a tervek jóváhagyottak: az engedelmel ideiglenes jelleggel s a dunántúli helyiérdeku vasut részvenytársaság kockázatára és veszélyére, a magánterületek elfoglalására vonatkozó törvényes határozományokhoz való alkalmazkodás kikötése és harmadik személyek jogainak épségben tartása mellett egyidejűleg megadta. Ezzel az engedéllyel befejezést nyert a zalaber—kőszegi vasutépítés előkészítésének munkája. Az engedély ugyan jórészt befejezett tényeket szankcionál, amennyiben a tél folyamán mindazok a munkálatok, amelyekre az engedély most megérkezett, kezdetüket vették és az egész vonalon serény munka készitette elő annak a programmnak megvalósítását, hogy az új vasut ez év októberében átadható legyen rendelkezésére. Az alsólászló—loosmándi utvonal munkálatait e héten tekintették meg a vasutépítő-bizottság kiküldöttei.

Városi közgyűlés lesz jövő esütörtökön, melyen fő és kötermelési jelentések, a számvizsgáló bizottság jelentése az 1912-iki zárszámadásról, a villamos ivlámpák kiesereléséről, az aszfalttársasággal való leszámolás, a rendőrségi államsegély felhasználása s egyéb fontos ügyek kerülnek napirendre.

Hat a tragával mi lesz? A Freyberger-féle szappangár melletti területen rakják ki a gyári istállótrágyáját. Ezért a hatóság ismételt figyelmeztetés után a tulajdonosát köztisztaság elleni kihágás miatt megbüntette. Felebbezés folytán az alispán az ítéletet megsemmisítette és úgy a felebbezőt mint a várost arra utasította, hogy a telektulajdon megállapítása végett bírói uton intézkedjenek, mivel a felebbező azt állítja, hogy a terület az övé, a város pedig közterületnek tekinti. Ez az ítélet nagyon boldog lenne akkor, ha csak a vitás területről lenne szó, — de mi történjék a rajt levő tragával? Ott terjessze a buzt és ott rondítsa el a város egyik közterületét a közegészségügy és a városzépítészet nagyobb diésőségére? —

A vidéki rendőrség kiképzése. A vidéki rendőrség kiképzése ügyében a belügyminiszter a városokhoz és vármegyékhez korrendeletet intézett, melyben tudatja, hogy a rendőrtisztviselők és alkalmazottak rendszeres szakoktatásának és továbbképzésének lehetővé tétele céljából Budapesten az államrendőrségnél oktató tiszteket és altiszteket kiképző szaktanfolyamot szervez, mely május hó 1-én fog megnyitni. E tanfolyamon Kőszegről is jelentkeznek résztvevők.

Az Ege utcat elnevezhetők szél utcának, sőt szemét-utcának is. Az intézet- és belvárosi utcákkal való keresztezésében itt állandó erős széláramlat tapasztalható és e helyen annyira erős a forgószél, hogy a piacról és vidékéről minden szemetet ide sodor. Ezért talán köszönettel is tartoznánk a tisztelt és kevésbé tisztelt tőltstefinélküli szélnek, mert jobban és biztosabban hordja össze a szemetet mint az utaseprők, de nem érdemel köszönetet az, hogy a hatóságok ez uton nap-nap után elvonuló főemberei a köztisztaságnak ezt a nagy hiányosságát nem veszik észre. Tudakozódásunkra azt kaptuk felvilágosítást, hogy az új köztisztasági szabályrendeletben benne van a nyilvános szemetgyűjtő ládák felállításának a terve s ez a szabályrendelet még most sines jóváhagyva, sőt bizonytalan, megéri-e azt a jelen generáció. Ezzel szemben azt kérdjük: hát igazán olyan nagy baj lenne abból, ha az ilyen szemetgyűjtő ládákat, egyelőre csak kettőt-hármat felállítanának szabályrendelet jóváhagyása előtt? — Hiszen sok egyéb dolog is történik városunkban minden paragrafusos skrupolozítás nélkül, — bátran megreszkírozhatják ezt az igazán szükséges és közérdeku, nem is sok költséget okozó létesítményt. Aszfaltos varoshoz illik is a szemétláda-rendszer.

S-ribany mozija vasárnap nyílt meg, azaz megnyitható lett volna, ha a villamos áramszolgáltatás körül baj nem történik. A villamostelep szerelője a Mulatóban létező mindkét áramkört kapcsolta be egy helyett és a felesleg elvezetéséről sem gondoskodott úgy amint azt hozzáértőnek tenni kell s e miatt lehetetlenné tette az előadást, pedig a közönség igen szép számban jelentkezett. Ezt a sajnálatos blamázt reméljük elintézik majd a telepen vagy a központban. Nem a mozi miatt, nem is egy elmaradt előadás miatt, hanem azért, mert ilyen megbízhatlan kezekre nem lehet bízni semmiféle olyan kényes munkát mint a villamos erővel való eljárást, különben maskor még sokkal nagyobb bajnak lehet az okozója. Persze a moziállalat operatőrtjét sem illeti diéséret. Annak is kellene meglátnia azt, hogy mit nem csináltak neki megfelelően. Konstatáljuk azonban a másnapi előadás után, mikor már minden rendben ment, hogy a bemutatott képek sokkal élesebbek, szebbek az előbbieknél, de a műsor megválasztásában ez sem nyújtott eddig olyat, amit méltán megkövetelhet a közönség. Ez is csak régi, sokszor lejatszott, értéktelen filmeket pereget le s nem a mozgófényképek legújabb alkotásait: vig színműveket, aktuális témákat, tudományos és tanulságos felvételeket, komoly drámai műveket s ilyeneket. Pedig állandó közönséget csakis így biztosíthatna magának. Ezt a jóakaratu tanácsot adjuk neki. Ha megfogadja, csak az ő hasznára lesz.

A „Vasárnapi Ujság” március 30-iki száma nagyszámú és igen szép aktuális képet közöl a görög királyi családról, a tattersalli állatkiállításról, az új dunai személyhajókról, Hédevári Kont budai házádról, a Skodra hajóról, mely miatt konfliktusunk volt Montenegróval, a virágkiállításról stb. Egyéb közlemények: Klapka tábornok 1866-iki légiójaról s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Népnap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

Krúdy Gyula új novellái. A népszerűsége tetőpontján álló írónak hat új novellája jelent meg Radó Antal kitűnő vállalat, a Magyar Könyvtár kiadásában. Valamennyi meleg, mély hangulatu, a magyar élet lehetével eltelt történet, Krúdy sajátos, teljesen egyéni romantikájával és meghatottságtól és elfogódottságtól szines hangján. A füzet a Lampel R. (Wodianer F. és fia) cég kiadásában jelent meg; ára 30 fillér.

Stampay kath. ének- és imakönyve (XIX. kiad. 256 old.) 30 fill., vászonban 50 fill. Tízre egy ingyen, kotta ingyen; Kőbölkút, Esztergom m.

Videki hírek.

A szerdahelyi kegyurak. A vármegyei közigazgatásban immár fogalom lett a szerdahelyi kegyuraság. Sokan vesződték, vitakoztak a kérdős felett, míg végre megállapították a szerdahelyi kegyuri fogalmát, 18 fillér adó képvisel egy kegyuri jogot. A közigazgatási bizottság döntése most jött vissza a belügyminisztertől, aki valami kis pótlást tett a vármegye döntéséhez. Kimondotta ugyanis, hogy Wurmband Stuppach grófnőnek az egyházmegyére szállott kegyurasági joga alapján a püspök negyedrészt gyakorolhatja a többi kegyurak mindenkor leadható szavazatának. Így ha 3000 jogos szavazó van, akár szavaznak azok, akár nem, a megyéspüspök egymaga ezer szavazatot adhat le. Ezzel a kegyurasági jog végleg el van intézve és most már legközelebb be is fogják tölteni a községszerdahelyi plébániát.

A szombathelyi új szálloda építését végre tényleg megkezdik májusban. Ezt a rég óta húzódo ügyet Széll Kálmán juttatta most megoldásra, amennyiben a Jelzáloghitelbanknál rendkívüli előnyös kölcsönt eszközölt ki az építetőknek Schonfeld és Kovácsnak. Az új szálloda, mely méreteiben és berendezésében versenyezni fog a legmodernebb fővárosi szállókkal, — a Széll Kálmán-utca végén levő „Március 15. téren” fog felépülni.

A Tatra-Adriai autotúra gépkocsiverseny résztvevői május hó 30-án Szombathelyen fognak átrobogni. Az utakat máris elkezdtek ennek hírére javítani.

Csajtan mult év nyarán Stéfel István és Schmidt József legények éjjel nagy zajt csaptak a faluban. Németh Gusztáv éjjeli őr csendre intette őket, mire elverték, sőt a kalapját is elvitték. A szombathelyi törvényszék 10—10 napi fogsázza ítélté őket a esütörtökön tartott tárgyaláson.

Cellódolmókön sportegyletet alakítottak e héten. Footballt, teniszt, testedzést, szertornázást és koreolyázást vettek lel programjukba.

A szombathelyi székesegyházban husvétvasárnap az ünnepi mise alatt, kinos botrány történt. Egy gyongyoszlósi parasztszöszony imádkozás közben észrevette, hogy egy másik asszony az ő esernyőjével akart tavozni a templomból. Erre nekitámadt az asszonynak, aki pedig csak tévedésből vitte el az esernyőt az ahhoz teljesen hasonló sajátja helyett, — és elkezdtek egymást ütlegelni és szidalmazni. Csak nehezen tudtak a két harcias asszonyt a templomból kituszkolni, kik a székesegyház előtt az utcán folytatták a esetepatét, míg egy rendőr szét nem választotta őket.

Nemetujvár mellett Pinkatófaluban érdekes esőd nyílt meg. Az ottani koresmáros Miklesz József 40—50.000 koronával tartozott már hitelezőinek, kik meguntak már a sok fizetési ígérletet és esődot kérték ellene. A dolog azért érdekes, mert ritkaságszámba megy, hogy falusi koresmáros ekkora hitelt élvezzon és esődbe jusson.

Ittak a róza bórere. Heczeg Esterházy Miklós lékai erdészeti hivatala az elszaporodott rókák irtására szabályszerűleg engedélyt szerzett méregre, a környékbeli falvakban dobszóval közhírré tették, hogy aki elhullott rókát, vagy egyéb vadat talál, már csak az esetleges szerencsétlenségnek elejét véve, azokat az erdészeti hivatalnál beszolgáltassák illő jutalomdíj ellenében. Schlogl Lajos, Tischler Janos és Gáger József hámostói legények a napokban találtak is az erdő szélén egy méregtől elhullott komát, úgy gondolkodván, hogy hát ha többet kapnának a bundájáért, ha úgy kalap alatt eladnák, mint mennyit az uradalom adna érte? Az eszmét a tett követte, a rókát megnyuzván, a bört nyomban értékesítették hat kemény koronáért, de rajta vesztettek, mert éppen az árért diésérték az urat a koresmában, mikor is feljelentés folytán a esendőrök rajtok ütöttek és az élelmes közkereseti társaságot feljelentette a községi szolgabírószághoz.

óra, tehát erre az utra sem terelheték az ügyet. Gondoltak arr, hogy az mindig browninggal jár. A dolog elaludt.

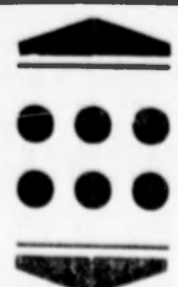
Csak egy negyedik tudta, hogy mit jelent az egész: a nő, aki a három férfival jelen volt a szóbanforgó premieren látta, érezte a karzat felé bamuló kritikus perzselő tekintetét, amely végig siklott a finom vonalain, amely üzenetet küldött az elfejtett érzések világából. A nő mosolygott, tetszett a húságnak, aztán büszkén elhidegült az area és tuntetőleg fordult a három szmokingoshoz, beszélgetett velük a legújabb divatról, vagy ilyesmiről. Es akkor megváltozott a kritikus area is, az érző finom emberi szenvedések nagy ismerője: az újságíró area közönyös lett, a szemébol unalmas egyhanguság aralt. Es kinyitotta a maga birodalmának kapuit, ahol ő az ur, ahonnan ő nézhet le mást, a talni, mulando értékeknel becsesebb, maradandó művészet piederstajlaról.

Es aznap a színeszek boszankodva konstatálták, hogy hiába szakadnak meg az ambiciótól, a kritikus nem is velük foglalkozik, hanem a közönséggel. Es a színesznők tuntető hidegséggel fogadták a kritikus koszonését. Keleti Armand.

Fehér Béla

Szombathely, Király-utca 5. sz.

Telefon szám 357.

Rendkívüli nagy óra- és ékszer-raktár.

Óra- és ékszerjavító műhely saját szakképzett felügyeletem alatt.

A legkényesebb izlésnek megfelelő dús választék

óra- és ékszer-árakban.

Videki megrendelések és javítások gyorsan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

Heti krónika.

Gróf Tisza Istvánt, a képviselőház elnökét, nagyesütörtökön Grosz Emil dr. orvosprofesszor megoperálta. Ugyanis balszemén szürke hályog keletkezett, azt kellett eltávolítani. Az operáció sikerült.

Imling Konrad igazságügyi államtitkár esütörtökön meghalt. Az elhunyt államtitkár nagy érdemeket szerzett a magyar polgári törvénykönyv előkészítése körül.

Hornig bitoros lemond. Hornig Károly báró veszprémi bitorospüspök 25 éves püspöki jubileuma alkalmából, mint a lapok jelentik, lemond s a római kuriába vonul vissza, ahol a bitornok-testületnek aktív tagja lesz.

Szeli Kalmanról érdekes hírt hoztak a esütörtöki fővárosi lapok. Ezek szerint Szeli Kálmán nőül vette Tóth Stefi 30 éves szénésznőt, kihez már hosszabb idő óta gyöngébb kötelekek fűzték.

Becsi hercegecskék a dr. Nagl halálával megüresedett helyre 6 felsége Piffi Frigvest a klosterneuburgi rendház apátját nevezte ki, aki hosszabb időn át mint a rend magyarországi jószágkormányzója hazánkban tartózkodott, papi pályára lépése előtt a Molinári-czredben önkéntes is volt s tökéletesen bírja a magyar nyelvet. Az új hercegecskék 49 éves s nagy népszerűségnek örvend.

Prohaszka Ottokart, a híressé vált prizrendi konzult, elhelyezték szenvedési színhelyéről Rio de Janeiroba s az ottani főkonzulátus vezetésével bízták meg.

A Monarchia es Olaszország Montenegró ellen. Montenegró Skutari ostromát a nagyhatalmak tiltakozása ellenére is folytatni akarja. A nagyhatalmak most Ausztria-Magyarországot es Olaszországot európai mandátummal ruházzák fel, hogy szerezzenek érvényt a nagyhatalmak akaratainak. A két állam a legközelebbi napokban ultimátumot intéz a montenegrói kormányhoz.

Drinapoly a bolgárok: leirhatatlan lelkesedés közepette fogadták e hírt Szófiában. Othónapos zakadatlan ostrom után szerdán sikerült a bolgár es részben szerb csapatoknak Drinapolyt elfoglalni. Oriási jelentőségű e győzelem a bolgároknak. Hihetetlen véráldozatok árán kellett minden talpalatnyi földet elfoglalniok. Sukri basa, a vár védője bámulatos hősiességgel védte a várat hónapokon át s mikor már látta, hogy minden veszve van, akkor sem adta meg magát. Kedden éjjel a bolgárok általános rohamot intéztek a város ellen, egymásután hatalmukba kerítették annak erőit s szerdán hajnalban bevonultak a városba. Az utcákon patakokban folyt a vér, ugyszólván minden utcát rohammal kellett elfoglalni. —

A legújabb harctéri jelentések Csatalganza bevételéről szólnak. A bolgárok hosszu, véres küzdelem után elfoglalták ezt a várost is. Bulgária örommármorban uszik.

Montenegró meghátrált monarchiánk elől. Válaszjegyzékében hajlandónak nyilatkozott a monarchia által támasztott követelések teljesítésére: megengedte, hogy az idegen polgárok kivonulhatnak az ostromlott Skutariából, szigorú vizsgálatot indított a „Skodra” hajón esett sérelem tárgyában s hozzájárult, hogy Palics lelkész megölése miatt a vizsgálat monarchiánk egy kiküldöttének közbenjárása mellett teljesíttessék.

A magyar nyomdászszanatoriumot husvétvasárnap avatták fel Abbáziában lelkes ünnepség mellett.

Magyarországról kétségbeejtően ostoba cikket közöl az amerikai „Chicago Examiner” című lap. Az ember igazán nem tudja, bosszankodjék-e miatta, vagy nevéssen az ilyen tudósításon. Azt írja rólunk többek között, hogy a magyarok elhatározták, hogy Ferenc József uralkodása után majd élnek szabad királyválasztási jogokkal, Vanderbilt Gladys férjét gróf Széchenyi Lászlót megválasztják királynak s így Vanderbilt Gladys királynő lesz s ő lesz az első amerikai nő, ki trónra jutott. Azonkívül azt is tudja ez a kitudóndó értesült lap, hogy Magyarország az egyetlen civilizált ország, hol az intelligencia tagjai is még mindig régi nemzeti öltözetben járnak s hogy a magyar nő nemzeti viselete a „rékli”. Erdekes ország ez, meséli tovább a kitudó ujság, — hol a középkorosság esodálatos módon találkozik a modernséggel, — épp úgy mint Japánban. Kár, hogy nem hoz még egy pár életképet is, hol a esikőszok es jogászok gulyásban járnak es jóízűen falatoznak buzogányokat es villogó gatyákat. Mert már ilyen is olvastunk.

Általános kertészeti kiállítás Budapestén. Az országos Magyar Kertészeti Egyesület kiállítási allandó bizottsága az összes szakosztályok javaslatára elhatározta, hogy ennek az évnék az őszén, szeptember 27 től október 5-ig Budapestén általános kertészeti kiállítást rendez, melynek előmunkálatait haladéktalanul megkezdi. A kiállítás helyeül a városligeti iparesarnok es környéke van kiszemelve, melynek megszerzésére az egyesület a kellő lépéseket már megtette. A kiállítási programot a rendezőbizottság most dolgozza ki es arra törekszik, hogy a tavaszi üzembeállításnál a kiállításban résztvenni szándékozók a kiállításra szánt növényzetet figyelembe vehessék.

Ösztöndíjpályázat. A kereskedelmi miniszter pályázatot hirdet az „Erzsébet királyné ösztöndíjalap” 1913. évi kamataiból alakítandó 8, egyenkint 2500, azaz kettőezeröttszáz koronás ösztöndíjra. Az ösztöndíjra keleti kereskedelmi akadémiát jó eredménnyel végzett oly fiatalabb kereskedők pályázhatnak, kik az akadémia elvégzése után legalább három év óta a gyakorlati kereskedelem terén működnek s ismereteik bővítése céljából valamely jelentékenyebb külföldi városba, vagy kikötőbe, mely tengerentuli

kivitellel bír, kiutazni szándékoznak. A kereskedelmi miniszterhez címzett kérvények május hó 1-ig a soproni kereskedelmi es iparkamarához nyújtandók be, ahol a részletes feltételek is megtudhatók s a kérvény szerkesztésére vonatkozó utmutatások is nyerhetők.

Mennyit iszik a magyar. A magyar embert osztrák sógoraink szeretik a külföld előtt koresmázó, duhajkodó, iszákos természetűnek feltüntetni. Hogy mennyire igazságtalan e vád, — az alábbi statisztika mutatja. — 1895—1904-ig terjedő 10 évi átlag szerint, a csesemőket is beleértve, a borfogyasztást illetőleg egy-egy lélekre esett: Franciaországban 126 liter, Görögországban 109, Bulgáriában 104, Olaszországban 95, Romániában 51, Magyarországon 15 liter. Bortermelés dolgában pedig 1887-től 1909-ig terjedő 12 évi átlag szerint így állunk: termelt Franciaországban 51,836,000, Ausztriában 4,560,000, Olaszországban 38,976,000, Magyarországon 3 millió 190,000 hektoliter.

Szesz-monopólium készül! Mint a „Magyar Pénzügy” értesül, úgy a magyar, mint az osztrák pénzügyminiszteriumban tanulmányok es előmunkálatok folynak a szeszkereskedelmi, illetve szeszforgalmi monopólium behozatala tárgyában. A monopólium az összes szesz italokkal való kereskedés állami rezsiben való lebonyolítását ölelné fel. Ilyen monopólium Oroszországban es Svájcban áll fenn. Oroszországban a monopólium mintegy 700 millió rubelt juttat az államkincstárnak. Nálunk ebből a forrásból 120—130, Ausztriában pedig 200 millió új jövedelme volna az államnak. A monopólium behozatalát a két kormány az új kiegyezés keretében 1917-re kontemplálja.

A postakarekpenztárnal teljesített fizetés úgy tekintetik ugyan, mintha a számlatulajdonosnál teljesített volna, de ha az adós elkésve teljesíti a fizetést; a számlatulajdonos nem köteles utánajárni annak, hogy az adós a postakarekpenztárnál nem fizetett-e s míg e fizetésről értesítést nem nyer adósa ellen pertel felléphet, az adós pedig a késedelme által okozott perkölttség viselése alól az elkésést fizetés alapján nem menekülhet. Így döntött a napokban a budapesti királyi ítélőtábla 1819/v. szám alatt.

Egyszerű mód a gazdaságok jövedelmének fokozására. Gazdaságunk jövedelmének fokozása leg egyszerűbben legkevesebb befektetéssel a műtrágyák, különösen pedig a szuperfoszfát kiterjedtebb használatával érhető el. Nem kell e helyen adatokat közölnünk arra nézve, hogy milyen természetű eredményez a szuperfoszfát használata, eleendő annyit tudnunk, hogy míg 1890 ben Magyarország 900 wagon szuperfoszfátot használt el, a szuperfoszfát használata 1912 ben 23,000 waggorra emelkedett, világos bizonyítékául annak, hogy termésfokozó hatása rendkívül nagy. Ifj. Seres Mihály pälmonostori földműves írja is a „Magyar Földműves”-ben, hogy 3 évvel ezelőtt vett 6 q szuperfoszfátot 8 koronával a következő évben a többletermés érdekében már 10 q-ot hozott s látván a község a nagyobb termésben megnyilvánult eredményt, mult évben már 350 q szuperfoszfátot használt el, amelyet 2800 koronáért vett, az elért többletermés értéke pedig 7000 koronát tett ki, tehát 4200 K tiszta haszon mutatkozott. A egléeli határban ezelőtt 5 évvel 30 q műtrágyát használtak el a gazdák, a mult évben pedig 140 waggont. Olyan hatalmas bizonyítéka ez a szuperfoszfát nagy termésfokozó hatásának, amely kell, hogy mindenkit meggyőzőn a műtrágya alkalmazásának hasznosságáról. Tavaszi kalaszosok es egyéb tavaszi növények alá 150 kg. szuperfoszfátot kell vetés előtt minél korábban kiszórni.

Társulati tisztviselők adója. A társulati tisztviselők IV. osztályu kereseti adója eddigelő tudvalevőleg a társulatok terhére iratott elő es általában egyforma kezelésben részesült az állami es a törvényhatósági tisztviselők adóival. Ezt az adót 12 egyenlő havi részletekben, fizetési levonások utján kellett fizetni es negyedévenként kellett az illetékes pénztárba beszállítani. Az új adókezelési törvény, mely 1913. január 1 én életbe lépett, ezt a rendszert megváltoztatja es a rendes esedékeség alól csak az állami alkalmazottak szolgálati járandóságait veszi ki, fentartva ezeknél a havonkénti levonásokat. A társulati alkalmazottak jövedelemadója negyedévi levonások utján lesz a szavatós munkaadó által befizetendő. Minthogy pedig az adók mindenkor a naptári negyed közepéig fizetendők, ezek az alkalmazottak elesnek ama kedvezménytől, hogy adóik kisebb havi részletekben vonassanak le, es negyedévi adójukkal egyszerre kisebbítik amugy is súlyosan terhelt fizetéseiket a negyed minden első vagy második hónapjában, ha csak a munkaadó méltányos sügből az eddigi rendszert — a havi levonásokat — fenn nem tartja. Ez esetben a munkaadó kénytelen minden negyedévi befizetésekor egy-egy havi adót előlegezni. De változik ezen adó kezelése azáltal is, hogy míg eddig az egy összegben a szavatós munkaadó terhére iratott elő, a jövőben minden egyes alkalmazottnak saját külön adókönyvi számlája lesz azon adóhivatálnál, mely állandó lakhelyére illetékes. Nem kell bővebben fejtegetni, hogy milyen óriási munkatöbbletet okoz ez az intézkedés úgy az adóhivataloknak, mint az érdekelt munkaadóknak.

A munkanélküliség elleni biztosítás is életbe lépett tudvalevőleg Angliában az új munkásbiztosítási törvény keretében. Az orvosok harcának nagy lármája erről egészen elterelte a közfigyelmet, pedig ez jelentős es bator lépés a biztosítás terén. Több mint 25 millió munkás van e szerint biztosítva az építőipar, hajóépítés, gépgyártás es vasipar köréből. Január közepéig ezekből 85 ezer igény jelentett be, amiből 35 ezer esik Londonra, ahol az igénylők

tulnyomó számban építőmunkások. Január 17-ike volt az első kifizetési nap a munkanélküliség ellen biztosítottak számára es e napon mintegy fél millió korona került kifizetésre. A fizetéseket vagy a szakszervezetek teljesítik, amelyeknél eddig is volt munkanélküli segély es amelyek csak megfelelő kiegészítést kapnak az államtól, vagy pedig az állami munkaközvetítők.

162/1913. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a községi kir. járásbírósnak 1912. évi V. 380. számú végzése következtében dr. Hegedüs Janos ügyvéd által képviselt Schlosser Germain & Co. cég javára 234 K 59 f s jár. erejéig 1912. évi december hó 3-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt es 720 koronára beesült következő ingóságok, u. m.: üzleti berendezés, árak nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a községi kir. járásbírósnak 1912.-ik évi V. 380.2. számú végzése folytán 234 K 59 fill. tőkekövetelés, ennek 1911. évi augusztus hó 22. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj es eddig összesen 58 K 60 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Köszegen leendő megtartására

1913. évi április hó 2-ik napjának d. u. 4 óraja

határidőül kütözetik es ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. es 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén beesáron alul is el fognak adadni. Amennyiben az előrverezendő ingóságokat mások is le- es felülfoglaltatták es azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltekik.

Kelt Köszeg, 1913. évi március hó 15. napján.
Kiss Kálmán, kir. bir. végrehajtó.

163/1913. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a községi kir. járásbírósnak 1912. évi V. 379. számú végzése következtében dr. Hegedüs Janos ügyvéd által képviselt Fluss Jozsef es tarsa javára 235 K 67 f s jár. erejéig 1912. évi december hó 4-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt es 650 koronára beesült következő ingóságok, u. m.: üzleti berendezés nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a községi kir. járásbírósnak 1912. évi V. 379. számú végzése folytán 235 K 67 f tőkekövetelés, ennek 1912. évi október hó 2. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj es eddig összesen 66 kor. — fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Köszegen leendő megtartására

1913. évi április hó 2-ik napjának d. u. 4 1/2 óraja

határidőül kütözetik es ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. es 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén beesáron alul is el fognak adadni. Amennyiben az előrverezendő ingóságokat mások is le es felülfoglaltatták es azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltekik.

Kelt Köszeg, 1913. évi március hó 15. napján.
Kiss Kálmán, kir. bir. végrehajtó.

Köszeg Király-ut 82

5 szobás uri lakás (villany, fürdőszoba stb.)
szép gyümölcsösrel május 1-től kiadó.
Bővebbet Benesch Mátyásnál, Szentkirály.

Az új
Berson
guminisarok

Tartóssága, ruganyossága, eleganciaja utolerhetetlen.

